

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral ändras. Enligt propositionen skall tyngdpunkten i Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios uppgifter mera än tidigare läggas på produktionen av sådana sakkunnigtjänster som skogscentralerna behöver samt på ut-

veckling och koordinering av skogscentralernas riksomfattande samarbete. Ett allmänt främjande av skogsbruket kvarstår även i fortsättningen som utvecklingscentralens uppgift.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2006.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

De 13 skogscentraler som är verksamma på landskapsnivå och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio som har riksomfattande verksamhet bildar en organisation för främjande av och tillsyn över skogsbruket. Deras verksamhet grundar sig på lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995), nedan skogscentralslagen.

Skogscentralerna och utvecklingscentralen sköter uppgifter som gäller en hållbar skötsel och användning av skogarna, bevarande av skogarnas mångfald samt annat främjande av skogsbruk. Utöver de uppgifter som hänförs till främjande av skogsbruket utövar skogscentralerna tillsyn över iakttagandet av de lagar som gäller skogsbruket och sköter andra myndighetsuppgifter.

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket, som sköter ärenden som ankommer på den genom att lägga fram förslag och initiativ samt producera utvecklings- och sakkunnigtjänster i anslutning till skogsbruket för jord- och skogsbruksministeriet, skogscentralerna och andra instanser. Därutöver utför utvecklingscentralen de uppdrag som jord- och skogsbruksministeriet anförtror den. Myndighetsuppgifter hör dock inte till utvecklingscentralens uppgiftsområde. Produktionen av tjänster i anslutning till skogscentralernas myndighetsverksamhet och utvecklingsuppgifter hör däremot till utvecklingscentralens uppgifter. Utvecklingscentralen sköter också administrativa uppgifter som betjänar skogscentralerna. Jord- och skogsbruksministeriet anförtror utvecklingscentralen uppgifter som hänförs till styrning av skogscentralerna, förutom när det gäller myndighetsuppgifter. Skogscentralerna och utvecklingscentralen är organisationer av speciell typ och de räknas till den så kallade medelbara statsförvaltningen.

Skogscentralerna och utvecklingscentralen är självständiga organisationer som står under jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn och de har begränsad rättsförmåga och rättshandlingsförmåga. Utvecklingscentralen och skogscentralerna får bl.a. inte utöva näringsverksamhet som faller utanför de-

ras syfte eller som äventyrar skötseln av deras lagstadgade uppgifter. Ministeriets tillsyn omfattar all verksamhet vid skogscentralerna och utvecklingscentralen. På skogscentralernas och utvecklingscentralens statsunderstödda verksamhet tillämpas i huvudsak resultatstyrningsmodellen.

Ett anslag tas årligen in i statsbudgeten, inom ramen för vilket skogscentralerna och utvecklingscentralen beviljas statsbidrag för sådana omkostnader som uppkommer genom skötseln av de uppgifter som föreskrivits och bestämts för dem samt för investeringsutgifter som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet. Skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet finansieras med medel under moment 30.60.42 i statsbudgeten (*Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk*). Det direkta statsunderstödet för 2005 uppgår till 43 677 000 euro. Skogscentralerna och utvecklingscentralen får även annan offentlig finansiering för sin statsunderstödda verksamhet. År 2004 fick skogscentralerna och utvecklingscentralen 7 460 000 euro för sin statsunderstödda verksamhet och 2 696 000 euro för annan verksamhet som finansiering på detta sätt. Samma år var skogscentralernas och utvecklingscentralens andel offentlig finansiering av intäkterna från den statsunderstödda verksamheten 96 procent och från hela verksamheten 56 procent.

Skogscentralernas och utvecklingscentralens sammanlagda antal årsverken är 1 280. Den statsunderstödda verksamhetens andel härav är 921 årsverken, av vilka tillsyns- och kontrollverksamheten står för 249 årsverken.

En mängd uppgifter hänförs till de regionala och självständiga skogscentralernas verksamhet och för att dessa uppgifter skall kunna skötas effektivt krävs enhetlighet samt ofta även avtal på riksnivå. För uppgifter av detta slag har skogscentralerna inrättat en inofficiell samarbetsgrupp för skogscentralerna. Skogscentralernas samarbetsgrupp fungerar som ett verkställande organ när det gäller beslut som fattas av skogscentralernas ledningsmöten. Samarbetsgruppen sköter uppgifter som är gemensamma för skogscentralerna med stöd av skogscentralernas inbördes samarbetsavtal, vilka har godkänts av de re-

gionala skogscentralernas direktioner, samt de fullmakter som utfärdas av skogscentralernas ledningsmöten. Sedan 2001 har samarbetsgruppen haft en anställd till sitt förhållande, vilket bekostas av skogscentralerna.

Samarbetsgruppen kommer varje år överens med Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio om detaljinnehållet i de tjänster som Tapio tillhandahåller skogscentralerna på basis av resultatavtalet mellan Tapio och jord- och skogsbruksministeriet. Den kontaktperson som samarbetsgruppen utsett följer verkställandet av avtalet och sköter för skogscentralernas del de praktiska frågor som hör samman med resultatavtalet. Samarbetsgruppen förhandlar även om andra motsvarande riksomfattande avtal som hänför sig till den operativa verksamheten, av vilka överenskommelser med Skogsforskningsinstitutet om samarbete i anslutning till inventeringen av landets skogar kan nämnas som exempel. Vid behov står samarbetsgruppen även för skogscentralernas gemensamma ställningstaganden genom att avge utlåtanden för skogscentralernas del och sköta nödvändiga intressentgruppsrelationer.

Samarbetsgruppen har sex medlemmar, av vilka tre är ordförande för direktionen vid en skogscentral och tre är direktörer för en skogscentral.

Det har ansetts att Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio inte kan agera som utvecklingscentral för skogscentralerna i den utsträckning som hade varit nödvändigt inom ramen för de nuvarande bestämmelserna.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens målsättning är att förstärka Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios roll som utvecklingscentral för skogscentralerna. Tapios uppgifter preciseras i enlighet med detta. Tapios primära uppgift är att producera tjänster för skogscentralerna och att utveckla och koordinera skogscentralernas riksomfattande samarbete.

Eftersom ansvaret för utvecklingen av skogscentralernas verksamhet kommer att ligga hos skogscentralerna själva, föreslås att antalet företrädare för skogscentralerna i d-

rektionen för Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio utökas, varvid även uppgifterna inom skogscentralernas samarbetsgrupp kan överföras till Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio. Avsikten är att Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio på samma sätt som för närvarande skall producera tjänster även för andra instanser än skogscentralerna.

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio har på uppdrag av jord- och skogsbruksministeriet skött insamlingen av grundmaterial som gäller sådant skogsvårdsarbete som har utförts med hjälp av statligt finansieringsstöd och som skogscentralerna har kontrollerat en gång. Det har varit jord- och skogsbruksministeriets uppgift att noggrannare analysera de data som utvecklingscentralen har samlat in och dra slutsatser om dem. Enligt propositionen skall majoriteten av utvecklingscentralens direktion bestå av företrädare för skogscentralerna och utvecklingscentralens viktigaste uppgift vara att producera utvecklings- och sakkunnigtjänster för skogscentralerna. I det nya läget kan det inte anses vara lämpligt att utvecklingscentralen deltar i kontrollen av skogscentralerna. Avsikten är att den insamling av topografiska data som utvecklingscentralen tidigare skött överförs till jord- och skogsbruksministeriet.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Från moment 30.60.42 i statsbudgeten (*Statsbidrag till organisationer för främjande och övervakning av skogsbruk*), vilket är avsett för skogscentralernas och utvecklingscentralens verksamhet, överförs 70 000 euro till jord- och skogsbruksministeriets omkostnadsmoment 30.90.21 (*Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader*). Det blir jord- och skogsbruksministeriets uppgift att utföra de kontroller av skogscentralernas kontroller som Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio tidigare utförde. Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter utökas med knappt ett årsverke.

3.2. Konsekvenser för organisation och personal

När de uppgifter som sköts av skogscentralernas inofficiella samarbetsgrupp förs över till utvecklingscentralen betyder det att utvecklingscentralens uppgifter ökar med uppskattningsvis två årsverken. Skogscentralernas uppgifter minskar på motsvarande sätt.

I de svenskspråkiga områdena tryggas tillgången till service på svenska även i fortsättningen genom att man bibehåller den svenskspråkiga enheten vid utvecklingscentralen.

4. Beredningen av propositionen

På uppdrag av jord- och skogsbruksministeriet har HAUS kehittämiskeskus Oy gjort en extern utvärdering av skogscentralerna (Metsäkeskusarviointi 2004, MMM:n julkaisu 16/2004). HAUS föreslog att skogscentralernas verksamhet effektiviseras och förenhetligas och att affärsverksamheten överförs till servicemarknaden. Därutöver föreslog HAUS att organisationen för främjande av skogsbruket ändras så att det i Finland inrättas en skogscentral, som är regionalt uppdelad i fyra eller fem enheter, eller alternativt att skogscentralerna ansluts till arbetskrafts- och näringscentralerna. HAUS föreslog också att Skogsbrukets utvecklingscentral Tapios funktioner överförs till skogscentralorganisationen, Skogsforskningsinstitutet och till fristående konsultföretag. Redan innan den externa utvärderingen inleddes genomförde skogscentralerna eget utvecklingsarbete med sikte på att effektivisera verksamheten på ett liknande sätt som HAUS föreslog.

Utgående från responsen med anledning av de förslag som ingick i utvärderingen behandlade regeringen ärendet i sin aftonskola i februari 2005 och drog upp riktlinjerna för utvecklingen av skogscentralerna enligt följande. Enligt huvudlinjen i utvecklingsplanen skall den organisation som främjar och utövar tillsyn över skogsbruket fortsättningsvis basera sig på 13 fristående regionala skogscentraler. Samarbetet mellan skogscentralerna och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio utvecklas, men det genomförs på ett sådant sätt att Tapio bibehåller sin status som självständig organisation. Skogscentralernas verksamhet görs klarare och effektivare ge-

nom att man organiserar myndighetsverksamheten inom skogscentralerna så att den tydligare än för närvarande skiljs åt från den övriga verksamheten, genom att man ökar användningen av beställare-producentmodellen och genom att man utlokaliserar affärsverksamheten med frivilliga personalarrangemang. Målsättningen är att uppnå målen i Finlands nationella skogsprogram 2010 genom att effektivisera skogscentralernas verksamhet och förnya villkoren för beviljande av skogsförbättringsstöd. Syftet med ett förenhetligande av skogscentralernas verksamhet är att skogsägarna skall få samma service oberoende av var de bor eller var deras skog är belägen. Detta eftersträvas genom att man tar i bruk enhetliga system för uppföljning av verksamheten och kostnaderna, koncentrerar förvaltnings- och stödtjänsterna på ett ändamålsenligt sätt och förenhetligar och certifierar skogscentralernas verksamhetssystem.

Den primära uppgiften för Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är att utveckla samarbetet mellan skogscentralerna och producera gemensamma utvecklingstjänster för dem. Utvecklingscentralens produktion av tjänster för skogsbruket i sin helhet och dess verksamhet för att omsätta skogsforskningsresultat i praktiken bibehålls. De uppgifter som skogscentralernas inofficiella samarbetsgrupp har skött överförs till utvecklingscentralen och skogscentralernas beslutanderätt inom utvecklingscentralen stärks.

Propositionen grundar sig på regeringens ovan nämnda riktlinjer för utveckling av skogscentralerna och Tapio och har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Under beredningen har olika intressegrupper inom skogsbruket hörts.

Utlåtanden om propositionen har begärts hos justitieministeriet, finansministeriet, Skogsforskningsinstitutet, Forststyrelsen, skogscentralerna, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Skogsindustrin rf, METO - Skogsbranschens Experter rf, Forstmästareförbundet rf, Finlands sågar rf, UPM-Kymmene Abp, Stora Enso Abp och Andelslaget Metsäliitto. I utlåtandena har den nya uppgiften som föreslås för utvecklingscentralen i huvudsak fått understöd. I utlåtandena har det även framförts en synpunkt

om att utvecklingscentralens primära uppgift enbart skall vara att producera tjänster för skogscentralerna. Beträffande sammansättningen av utvecklingscentralens direktion var det stor variation i utlåtandena. En sammansättning där enbart skogscentralerna och staten är representerade ansågs i många utlåtanden vara för begränsad. På basis av utlåtandena har propositionen i mån av möjlighet justerats.

Propositionen har granskats vid justitieministeriets laggranskningsbyrå.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

3 §. Utvecklingscentralen. Enligt gällande bestämmelser är Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket som sköter uppgifter som ankommer på den genom att framlägga förslag och initiativ angående skogsbruket och tillhandahålla skogsekonomiska utvecklings- och sakkunnigtjänster för jord- och skogsbruksministeriet, skogscentralerna och andra instanser samt genom att utföra de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet anförtror dem, med undantas av myndighetsuppgifter. Utvecklingscentralen sköter också administrativa uppgifter som betjänar skogscentralerna.

Skogscentralernas utvecklingsverksamhet stärks genom att utvecklingscentralen åläggs en riksomfattande uppgift i anslutning till denna utvecklingsverksamhet. Enligt det föreslagna 3 § 1 mom. skall Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio vara en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket, vars uppgift är att utveckla och koordinera skogscentralernas riksomfattande samarbete. Produktion av tjänster för alla aktörer inom skogsbruket och praktisk tillämpning av skogsforskningsresultat kvarstår som uppgifter för utvecklingscentralen. En primär uppgift för utvecklingscentralen är enligt den föreslagna bestämmelsen också att producera tjänster för skogscentralerna, jord- och skogsbruksministeriet och andra instanser. Syftet med bestämmelsen är att Tapio i sitt uppdrag främst inriktar sig på att sköta uppgifter som hänför sig till utvecklingen av ett riksomfattande samarbete mellan skogscentralerna, samtidigt som den erbjuder skogscentralerna utvecklings- och sakkunnigtjänster. Även den föreslagna 10 §, som gäller utvecklingscentralens direktion och enligt vilken en betydande majoritet av direktionens medlemmar består av företrädare för skogscentralerna, hänger för sin del samman med ändringen av betoningen i utvecklingscentralens uppgifter.

Enligt 2 mom. i den föreslagna paragrafen utfärdas närmare bestämmelser om utvecklingscentralens uppgifter genom förordning av statsrådet. Enligt 3 mom. i paragrafen

finns en svenskspråkig enhet vid utvecklingscentralen. Paragrafens 2 och 3 mom. motsvarar till sakinnehållet den gällande lagen.

4 §. Styrning och tillsyn. Skogscentralerna och utvecklingscentralen skall liksom för närvarande stå under jord- och skogsbruksministeriets styrning och tillsyn. Eftersom skogscentralerna och utvecklingscentralen inte är statliga ämbetsverk eller inrättningar innebär jord- och skogsbruksministeriets styrnings- och tillsynsuppdrag bland annat att säkerställa att de uppgifter som ålagts skogscentralerna och utvecklingscentralen sköts i enlighet med riksdagens och övriga myndigheters beslut. Till jord- och skogsbruksministeriets tillsynsuppgifter hör till exempel tillsynen över användningen av skogscentralernas och utvecklingscentralens medel samt över deras rättskapacitet och rättshandlingsförmåga samt inskränkningar i deras näringsidkande. Därutöver omfattar styrnings- och tillsynsuppgiften överenskommer om skogscentralernas och utvecklingscentralens resultatmål, uppskattningar av behovet av justering av målen och frågor som gäller tillsynen över hur målen uppnås. Enligt 11 a § i skogscentralslagen är jord- och skogsbruksministeriet också den statsbidragsmyndighet som beviljar statsunderstöd enligt skogscentralslagen.

Utöver det allmänna styrnings- och tillsynsuppdraget har jord- och skogsbruksministeriet även ålagts andra uppgifter som gäller skogscentralerna och utvecklingscentralen och som hänför sig till styrning och tillsyn. Ministeriet bekräftar bland annat de beslut som gäller valet av direktör för organisationerna. Ministeriet tillsätter organisationernas direktioner och revisorer och utnämner en ordförande och en vice ordförande för den synenämnd som är verksam i anslutning till skogscentralen. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer dessutom arvoden för medlemmarna i skogscentralernas och utvecklingscentralens direktioner samt synenämnderna och fastställer grunderna för dagtraktamenten och resekostnadsersättningar. Ifall ovisshet uppstår om huruvida en myndighetsanställd, direktionen eller direktören har beslutanderätt i ett ärende, beslutar jord- och

skogsbruksministeriet vem som skall avgöra ärendet.

Enligt gällande 4 § 2 mom. anförtror jord- och skogsbruksministeriet utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna vad gäller annat än myndighetsuppgifter. Syftet med bestämmelsen är att det skall vara möjligt att anförtro utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna när det är fråga om uppgifter som hänför sig till främjande av skogsbruket och ärenden av närmast teknisk natur. På så sätt kan man på ett ändamålsenligt sätt dra nytta av utvecklingscentralens erfarenhet och sakkunskap i skogscentralernas verksamhet. Under de senaste åren har bland annat styrningsuppgifter i anslutning till utvecklingen av vården av skogsnatur överlåtits åt utvecklingscentralen. Det föreslås att momentet preciseras så, att jord- och skogsbruksministeriet kan anförtro utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna i fråga om annat än uppgifter som innebär utövning av offentlig makt. När det gäller styrning av skogscentralerna är avsikten att utvecklingscentralen skall sköta sådana uppgifter som motsvarar de uppgifter den har skött under de senaste åren. Uppgifter av detta slag kan, utöver de uppgifter i anslutning till utvecklingen av vården av skogsnatur som redan nämnts, vara till exempel uppgifter som gäller ett förenhetligande av skogscentralernas förvaltningsdiarium.

9 a §. Skogscentralens direktör och övriga personal. Den föreslagna 9 a § innehåller allmänna bestämmelser om skogscentralens direktör och övriga personal. Enligt paragrafens 1 mom. har skogscentralen en direktör och tillräckligt stor övrig personal. I paragrafens 2 mom. bestäms att skogscentralens direktör skall leda, övervaka och utveckla skogscentralens verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Därutöver sköter direktören beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar. Sakinnehållet i den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i 7 och 9 § i skogscentralförordningen. I den föreslagna paragrafens 3 mom. finns en bestämmelse om bemyndigande enligt vilken bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för skogscentralens personal utfärdas

genom förordning av statsrådet.

10 §. Utvecklingscentralens direktion. Paragrafen innehåller bestämmelser om medlemmarna och medlemsantalet i, tillsättandet av och mandatperioden för utvecklingscentralens direktion. Syftet med bestämmelsen är att garantera att det finns representation för skogscentralerna, som i huvudsak anlitar utvecklingscentralens tjänster, och för jord- och skogsbruksministeriet i direktionen, samtidigt som språkliga aspekter tas i beaktande.

Enligt gällande bestämmelser finns det högst sju medlemmar i utvecklingscentralens direktion. Två av dessa företräder staten, en skogsindustrin och tre skogscentralerna. Av dem som företräder skogscentralerna skall minst en vara direktör för en skogscentral. Av de medlemmar som företräder skogscentralerna förordnas en på förslag av den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena. Av dem som företräder staten fungerar företrädaren för jord- och skogsbruksministeriet som ordförande för direktionen.

Enligt den föreslagna paragrafen består utvecklingscentralens direktion alltså av sju medlemmar. Fyra av dessa företräder skogscentralerna, en staten och en utvecklingscentralens personal. Enligt den allmänna praxisen hör till direktionen för en organisation av samma typ som utvecklingscentralen en företrädare för personalen som i allmänhet är anställd hos organisationen. Enligt den bestämmelse som har föreslagits är ett sådant specialarrangemang dock möjligt att företrädaren för personalen inte är anställd hos utvecklingscentralen. Därutöver skall det finnas en medlem i direktionen som är förtrogen med organisationens utvecklingsverksamhet. Varje medlem har en personlig suppleant. Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter utvecklingscentralens direktion och utser samtidigt en av medlemmarna till ordförande och en till vice ordförande.

Medlemmarna i utvecklingscentralens direktion skall företräda sådan sakkunskap som är viktig med tanke på utvecklingscentralens verksamhet. Med beaktande av att tyngdpunkten i utvecklingscentralens uppgifter ligger på utveckling av skogscentralernas riksomfattande samarbete och produktion av nödvändiga tjänster för skogscentralerna, föreslås att en bestämmelse enligt vilken minst

två av de medlemmar som företräder skogscentralerna skall vara anställda vid någon skogscentral tas in i paragrafens 3 mom. Åminstone skogscentralens direktör och myndighetschef är sådana anställda vid skogscentralen som sköter arbetsuppgifter som innebär ansvar för utvecklingsverksamhet och som således med hänsyn till sin sakkunskap lämpar sig för att sitta med i utvecklingscentralens direktion. Bestämmelsen innebär att högst två av de medlemmar som företräder skogscentralerna kan vara förtroendevalda som sitter med i skogscentralens direktion som bisyssla. Vid förordnandet av de medlemmar som företräder skogscentralerna tas landets olika delar och regional jämlikhet i beaktande. Av de medlemmar som företräder skogscentralerna företräder en den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskpråkiga områdena.

Det föreslås att en bestämmelse om bemyndigande tas in i paragrafens 4 mom. enligt vilken närmare bestämmelser om direktionens uppgifter, tillsättande och sammansättning samt om övriga frågor som gäller direktionen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 a §. Företrädare för personalen i direktionen. I utvecklingscentralens direktion har den som företräder personalen i regel samma rättigheter och skyldigheter som direktionens övriga medlemmar. Företrädaren för personalen får inte delta i behandlingen av ärenden som gäller val och uppsägning av utvecklingscentralens ledning, ledningens avtalsvillkor och personalens anställningsvillkor. Företrädaren för personalen får inte heller delta i behandlingen av ärenden som gäller stridsåtgärder. Begränsningarna som gäller behörigheten för den som företräder personalen motsvarar till sitt innehåll de begränsningar om vilka föreskrivs i 9 § 2 mom. i lagen om personalrepresentation i företagens förvaltning (725/1990) och i 12 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1185/2002).

10 b §. Utvecklingscentralens direktör och övriga personal. Den föreslagna 10 b § innehåller allmänna bestämmelser om utvecklingscentralens direktör och övriga personal. Enligt paragrafens 1 mom. har utvecklingscentralen en direktör och tillräckligt stor övrig personal. I paragrafens 2 mom. bestäms att utvecklingscentralens direktör skall leda,

övervaka och utveckla utvecklingscentralens verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Därutöver sköter direktören beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar. Sakinnehållet i den föreslagna paragrafens 1 och 2 mom. motsvarar bestämmelserna i 18 § och 19 § 1 mom. i förordningen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (93/1996), nedan skogscentralsförordningen. I den föreslagna paragrafens 3 mom. finns en bestämmelse om bemyndigande enligt vilken bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för utvecklingscentralens personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §. Avgifter för prestationer. Enligt 1 mom. i den gällande paragrafen uppbär skogscentralerna och utvecklingscentralen avgifter för sina prestationer och iaktas i fråga om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda och i fråga om avgifternas storlek lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Skogscentralerna och utvecklingscentralen uppbär således avgifter för sina prestationer enligt samma principer som de statliga myndigheterna. Detta innebär att man som utgångspunkt har att storleken på en avgift som uppbärs för en avgiftsbelagd offentligrettslig prestation skall fastställas på basis av självkostnadsvärdet för prestationen. Under sådana omständigheter som anges i lagen om grunderna för avgifter till staten kan avgiften fastställas till ett belopp som är lägre än självkostnadsvärdet för prestationen. Övriga avgiftsbelagda prestationer prissätts enligt företagsekonomiska grunder.

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när de statliga myndigheternas prestationer skall vara avgiftsbelagda och för avgifternas storlek finns i 2 kap. i lagen om grunderna för avgifter till staten. Bestämmelser om ändringssökande enligt lagen om grunderna för avgifter till staten finns i 4 kap. i lagen om grunderna för avgifter till staten. Utifrån de gällande bestämmelserna är tillvägagångssättet vid ändringssökande i fråga om skogscentralernas och utvecklingscentralens avgifter inte entydigt klart. Det föreslås att 12 § 1 mom. i skogscentralslagen preciseras så, att bestämmelsen även innehåller en hänvisning till de bestämmelser i lagen om grun-

derna för avgifter till staten som gäller sökande av ändring. Detta innebär att betalningsskyldiga inom sex månader efter det att avgiften har påförts dem hos den instans som påförde avgiften kan kräva rättelse i fråga om en avgift som har påförts dem för en offertliggrättslig prestation. Ändring i beslut som gäller rättelseyrkande får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvärstiden är 30 dagar från det att ändringssökanden har fått kännedom om beslutet gällande rättelseyrkandet. Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får inte sökas genom besvär.

Till bestämmelsen fogas dessutom för tydlighetens skull ett omnämnande om att de bestämmelser om befogenheter som finns i lagen om grunderna för avgifter till staten skall tillämpas på skogscentralernas och utvecklingscentralens avgifter. Dessa bestämmelser finns i 3 kap. i lagen om grunderna för avgifter till staten. Syftet med bestämmelsen är inte att ändra på nuvarande praxis, enligt vilken bestämmelser om skogscentralernas och utvecklingscentralens avgifter utfärdas genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Ikraftträdandebestämmelse. I bestämmelsen ingår en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Enligt 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen fortsätter utvecklingscentralens direktion sitt arbete i den sammansättning som den har när lagen träder i kraft tills jord- och skogsbruksministeriet tillsätter en direktion enligt detta lagförslag. Jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt direktioner för skogscentralerna och utvecklingscentralen, vilkas fyraåriga mandatperiod upphör vid utgången av 2007. Med beaktande av propositionens förslag om att skogscentralerna skall ha stark

representation i utvecklingscentralens direktion är det även i fortsättningen ändamålsenligt att skogscentralernas och utvecklingscentralens direktioner har samma mandatperioder. Av denna anledning föreslås att när jord- och skogsbruket för första gången tillsätter en direktion för utvecklingscentralen enligt de bestämmelser som ingår i denna proposition skall direktionens mandatperiod upphöra vid utgången av 2007.

2. Närmare bestämmelser

De föreslagna lagändringarna förutsätter även en ändring av skogscentralförordningen. Avsikten är att upphäva förordningens bestämmelser om skogscentralens och utvecklingscentralens personal, då dessa bestämmelser nu tas in på lagnivå. Avsikten är att skogscentralförordningens bestämmelser om uppgifterna för skogscentralen, utvecklingscentralen och skogscentralens direktion skall preciseras. Dessutom är det tänkt att en bestämmelse enligt vilken utvecklingscentralen skall utarbeta en beskrivning av effekterna av de överföringsutgifter som beviljats skogscentralerna och utvecklingscentralen och resultatet av den verksamhet som finansierats med dessa tas in i skogscentralförordningen.

Avsikten är att ändringarna i skogscentralförordningen skall träda i kraft samtidigt som ändringslagen.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) 3 §, 4 § 2 mom., 10 § och 12 § 1 mom., av dem 10 § sådan den lyder i lag 1141/2003, samt
fogas till lagen nya 9 a §, 10 a § och 10 b § som följer:

3 §

Utvecklingscentralen

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket som utvecklar och koordinerar skogscentralernas riksomfattande samarbete och tillhandahåller tjänster för skogscentralerna, jord- och skogsbruksministeriet och andra instanser.

Om utvecklingscentralens uppgifter bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Vid utvecklingscentralen finns en svensk-språkig enhet.

4 §

Styrning och tillsyn

Jord- och skogsbruksministeriet kan anförtro utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna i fråga om annat än uppgifter som innebär utövning av offentlig makt.

9 a §

Skogscentralens direktör och övriga personal

Skogscentralen har en direktör och tillräckligt stor övrig personal.

Skogscentralens direktör har till uppgift att leda, övervaka och utveckla skogscentralens

verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Direktören drar även försorg om beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar.

Bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för skogscentralens personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Utvecklingscentralens direktion

Utvecklingscentralen har en direktion med sju medlemmar. Direktionsmedlemmarna skall företräda sådan sakkunskap som är viktig med tanke på utvecklingscentralens verksamhet. Varje medlem har en personlig suppleant. Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter direktionen för fyra kalenderår i sänder och utser en av medlemmarna till ordförande och en till vice ordförande.

I direktionen finns fyra företrädare för skogscentralerna, en för staten, en för utvecklingscentralens personal samt en medlem som är förtrogen med organisationers utvecklingsverksamhet.

Av de medlemmar som företräder skogscentralerna skall minst två vara anställda vid en skogscentral. Av de medlemmar som företräder skogscentralerna företräder en den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena. Vid förordnandet av de medlemmar som företräder skogscentralerna skall landets olika delar och regional jämlikhet tas i beaktande.

Närmare bestämmelser om direktionens uppgifter, tillsättande och närmare sammansättning samt om övriga behövliga frågor som gäller direktionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för utvecklingscentralens personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

10 a §

Företrädare för personalen i direktionen

I direktionen har den medlem som företräder personalen samma rättigheter och skyldigheter som direktionens övriga medlemmar. Den medlem som företräder personalen har dock inte rätt att delta i behandlingen av ärenden som gäller val eller uppsägning av utvecklingscentralens ledning, ledningens avtalsvillkor, personalens anställningsvillkor eller stridsåtgärder.

Avgifter för prestationer

Skogscentralerna och utvecklingscentralen tar ut avgifter för sina prestationer. I fråga om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda, för avgifternas storlek och för bestämmande av avgifterna och i fråga om befogenhet att besluta om avgifter samt sökande av ändring i en avgift iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

10 b §

Utvecklingscentralens direktör och övriga personal

Utvecklingscentralen har en direktör och tillräckligt stor övrig personal.

Utvecklingscentralens direktör har till uppgift att leda, övervaka och utveckla utvecklingscentralens verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Direktören drar även försorg om beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar.

Denna lag träder i kraft den 1 20 .

Utvecklingscentralens direktion fortsätter sitt arbete i den sammansättning den har när denna lag träder i kraft tills jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt en direktion enligt denna lag. Mandatperioden för den direktion för utvecklingscentralen som tillsatts för första gången enligt denna lag upphör vid utgången av 2007.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 21 oktober 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Juha Korkeaoja*

Lag

om ändring av lagen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1995 om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (1474/1995) 3 §, 4 § 2 mom., 10 § och 12 § 1 mom., av dem 10 § sådan den lyder i lag 1141/2003, samt
fogas till lagen nya 9 a §, 10 a § och 10 b § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Utvecklingscentralen

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket som sköter de på den ankommande uppgifterna genom att framlägga förslag och initiativ angående skogsbruket samt genom att tillhandahålla skogsekonomiska utvecklings- och sakkunnigtjänster för jord- och skogsbruksministeriet, skogscentralerna och andra instanser samt genom att utföra de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet, med beaktande av den begränsning av uppgiftsområdet som stadgas i 1 § 2 mom., anförtrot den. Utvecklingscentralen sköter också administrativa uppgifter som betjänar skogscentralerna.

Om utvecklingscentralens uppgifter stadgas närmare genom förordning.

Vid utvecklingscentralen finns en svensk-språkig enhet.

4 §

Styrning och tillsyn

Jord- och skogsbruksministeriet anförtrot

Föreslagen lydelse

3 §

Utvecklingscentralen

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio är en utvecklings- och sakkunnigorganisation för skogsbruket som utvecklar och koordinerar skogscentralernas riksomfattande samarbete och tillhandahåller tjänster för skogscentralerna, jord- och skogsbruksministeriet och andra instanser.

Om utvecklingscentralens uppgifter bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Vid utvecklingscentralen finns en svensk-språkig enhet.

4 §

Styrning och tillsyn

Jord- och skogsbruksministeriet kan an-

utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna vad gäller annat än myndighetsuppgifter.

förtro utvecklingscentralen uppgifter som gäller styrning av skogscentralerna i fråga om annat än uppgifter som innebär utövning av offentlig makt.

9 a §

Skogscentralens direktör och övriga personal

Skogscentralen har en direktör och tillräckligt stor övrig personal.

Skogscentralens direktör har till uppgift att leda, övervaka och utveckla skogscentralens verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Direktören drar även försorg om beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar.

Bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för skogscentralens personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Utvecklingscentralens direktion

Utvecklingscentralen har en direktion med högst sju medlemmar. Varje medlem har en personlig suppleant för vilken gäller samma bestämmelser som för medlemmen. Direktionen tillsätts av jord- och skogsbruksministeriet för fyra kalenderår i sänder.

Direktionsmedlemmarna skall företräda sådan sakkunskap som är viktig med tanke på utvecklingscentralens verksamhet. Tre av direktionsmedlemmarna skall företräda skogscentralerna. Skogscentralernas företrädare skall förordnas bland dem som föreslagits av skogscentralerna så att en av medlemmarna förordnas på förslag av den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena.

10 §

Utvecklingscentralens direktion

Utvecklingscentralen har en direktion med sju medlemmar. Direktionsmedlemmarna skall företräda sådan sakkunskap som är viktig med tanke på utvecklingscentralens verksamhet. Varje medlem har en personlig suppleant. Jord- och skogsbruksministeriet tillsätter direktionen för fyra kalenderår i sänder och utser en av medlemmarna till ordförande och en till vice ordförande.

I direktionen finns fyra företrädare för skogscentralerna, en för staten, en för utvecklingscentralens personal samt en medlem som är förtrogen med organisationers utvecklingsverksamhet.

Av de medlemmar som företräder skogscentralerna skall minst två vara anställda vid en skogscentral. Av de medlemmar som företräder skogscentralerna företräder en den skogscentral som finns huvudsakligen för de svenskspråkiga områdena. Vid förordnandet av de medlemmar som företräder skogscentralerna skall landets olika delar

Närmare bestämmelser om direktionens uppgifter, tillsättande och närmare sammansättning samt om övriga behövliga frågor som gäller direktionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

och regional jämlikhet tas i beaktande.

Närmare bestämmelser om direktionens uppgifter, tillsättande och närmare sammansättning samt om övriga behövliga frågor som gäller direktionen utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 a §

Företrädare för personalen i direktionen

I direktionen har den medlem som företräder personalen samma rättigheter och skyldigheter som direktionens övriga medlemmar. Den medlem som företräder personalen har dock inte rätt att delta i behandlingen av ärenden som gäller val eller uppsägning av utvecklingscentralens ledning, ledningens avtalsvillkor, personalens anställningsvillkor eller stridsåtgärder.

10 b §

Utvecklingscentralens direktör och övriga personal

Utvecklingscentralen har en direktör och tillräckligt stor övrig personal.

Utvecklingscentralens direktör har till uppgift att leda, övervaka och utveckla utvecklingscentralens verksamhet samt ansvara för verksamhetens resultat. Direktören drar även försorg om beredningen av de ärenden som direktionen skall behandla och verkställandet av de beslut som direktionen fattar.

Bestämmelser om utnämmandet av och behörighetsvillkoren för utvecklingscentralens personal utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Avgifter för prestationer

Skogscentralerna och utvecklingscentralen uppbär avgifter för sina prestationer. I fråga om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda och

12 §

Avgifter för prestationer

Skogscentralerna och utvecklingscentralen tar ut avgifter för sina prestationer. I fråga om de allmänna grunderna för när prestationer skall vara avgiftsbelagda, för

för avgifternas storlek iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92).

Med avvikelse från lagen om grunderna för avgifter till staten kan avgifterna för prestationer som prissätts på företagsekonomiska grunder nedsättas, om det är ändamålsenligt med tanke på skogsbrukets främjande eller regionala omständigheter eller av andra särskilda skäl. Till nedsättningen av avgifter kan användas det statsbidrag som i statsbudgeten anvisats skogscentralerna och utvecklingscentralen och deras övriga inkomster.

avgifternas storlek och för bestämmande av avgifterna och i fråga om befogenhet att besluta om avgifter samt sökande av ändring i en avgift iakttas lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

*Denna lag träder i kraft den 1 20 .
Utvecklingscentralens direktion fortsätter sitt arbete i den sammansättning den har när denna lag träder i kraft tills jord- och skogsbruksministeriet har tillsatt en direktion enligt denna lag. Mandatperioden för den direktion för utvecklingscentralen som tillsatts för första gången enligt denna lag upphör vid utgången av 2007.*

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Statsrådets förordning

om ändring av förordningen om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från jord- och skogsbruksministeriet, upphävs i förordningen av den 12 februari 1996 om skogscentraler och skogsbrukets utvecklingscentral (93/1996) 7 §, 9 § och 18 §, av dem 7 § sådan den lyder i förordning 1019/2000, ändras 1 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 2 § 5 punkten, 13 § 1 mom. 4 och 6 punkten, 15 §, 17 § och 26 a §, av dem 2 § 5 punkten sådan den lyder i nämnda förordning 1019/2000 och 26 a § sådan den lyder i förordning 1381/2004, samt fogas till 2 §, sådan den lyder i nämnda förordning 1019/2000, ett nytt 2 mom. som följer:

1 §

Skogscentralernas uppgifter

En skogscentral skall

4) tillhandahålla och upprätthålla uppgifter om skogstillgångarna samt tjänster som baserar sig på dessa uppgifter,

6) utarbета ett regionalt målprogram för skogsbruket som omfattar skogscentralens verksamhetsområde (regionalt skogsprogram),

2 §

Direktionens uppgifter

En skogscentrals direktion skall

5) sörja för att tillsynen över skogscentralens medelsförvaltning och bokföring är ordnad på ett ändamålsenligt sätt,

När sådana förhandlingsmål inför resultatöverläggningar som avses i 1 mom. 1 punkten och sådana ärenden som avses i 1 mom. 2 och 4 punkten behandlas har myndighetsan-

ställda rätt att närvara och yttra sig vid direktionens möte.

13 §

Skogsbrukets utvecklingscentralers uppgifter

Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio (utvecklingscentralen) skall

4) utveckla produktionen och upprätthållandet av uppgifter om skogstillgångarna samt tjänster i anslutning därtill,

6) utveckla och upprätthålla skogscentralernas informationsadministration och data-system,

15 §

Företrädare för skogscentralerna i utvecklingscentralens direktion

Skogscentralens direktion ger förslag på medlemmar som skall företräda skogscentralerna i utvecklingscentralens direktion. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar administrativa föreskrifter om förfarandet vid valet av

medlemskandidater som företräder skogscentralerna.

17 §

Direktionens sammanträden och beslutsfattande

Angående direktionens sammanträdande och beslutsfattande tillämpas vad som i 6 § 2 och 3 mom. föreskrivs om skogscentralens direktion.

26 a §

Uppgifter som beskriver verksamhetens resultat

Utvecklingscentralen skall utarbeta en beskrivning av effekterna av de överföringsut-

gifter som beviljats skogscentralerna och utvecklingscentralen och resultatet av den verksamhet som finansierats med dessa utgifter samt en beskrivning av effekterna, ekonomin och lönsamheten i fråga om de investeringsutgifter som beviljats dem.

Uppgifterna om resultatet skall även innehålla jämförelser med de fastställda resultatmålen. Beskrivningen och jämförelserna skall tillställas jord- och skogsbruksministeriet före den 15 mars efter räkenskapsperioden.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2006.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Helsingfors den december 2005

Jord- och skogsbruksminister *Juha Korkeaoja*

Äldre regeringssekreterare Vilppu Talvitie